

Naturvärdes- inventering (NVI)

Gamla lands- vägen i Spånga

Underlag till detaljplan

2015

**Naturvärdesinventering Gamla landsvägen i
Spånga: underlag till detaljplan Spånga**
Oktober 2015

Publikationsnummer:

Dnr:-

ISBN: -

Utgivningsdatum: 2105-

Utgivare: Exploateringskontoret, Stockholm

Kontaktperson: Daniel Lundqvist

Exploateringskontoret, Stockholms stad

Produktion: -

Distributör: -

Omslagsfoto: -

Konsult:

Calluna AB, Mova Hebert

Sammanfattning

Calluna fick i september 2015 i uppdrag att ta fram en naturvärdesinventering för programområdet för detaljplan Gamla landsvägen, Spånga i nordvästra Stockholm.

Området som inventerades är 0,7 hektar stort. Ett naturvärdesobjekt på 0,2 (blandskog) avgränsades, beläget på båda sidor om Stinsbacken.

Förekomsten av ädellövträd är enligt denna utredning, av betydelse för habitatnätverket för ädellöv. Om naturvärdesobjektet tas i anspråk vid bebyggelse innebär det en utglesning och negativ påverkan av habitatnätverket. Kompensation för borttagande av ädellöv kan ske om kompensation utförs, men eftersom ask (rödlistad i kategorin EN, starkt hotad) förekommer i området är rekommendationen att spara området öster om Stinsbacken där två askar med en diameter på cirka 90 cm förekommer. Även förslag på kompensations av tallmiljön väster om Stinsbacken föreslås.

Innehåll

Uppdraget	5
Inventeringens utförande	5
<i>Underlag</i>	5
Resultat	6
<i>Landskapet och angränsande naturvärdesobjekt</i>	7
<i>Naturvärdesobjekt</i>	8
Diskussion	9
Referenser	10

Uppdraget

Calluna fick i oktober 2015 i uppdrag av Stockholm Stad att ta fram en naturvärdesinventering för programområdet för detaljplan Gamla Landsvägen. Materialet ska utgöra underlag i fortsatt programarbete.

Inventeringens utförande

Naturvärdesinventeringen har utförts av Mova Hebert (ekolog). Beställningen omfattade naturvärdesklass 1-4. Klass 4, visst naturvärde är ett tillägg som berör objekt med enstaka biotopkvaliteter eller naturvårdsarter. Även inmätning av enskilda naturvärdeselement har markerats.

Inventeringen har utförts på nivå fält medel. Det innebär att området har besökts i fält, och att åtminstone naturvärdesobjekt större än 0,1 hektar avgränsas. Området inventerades den 30 september 2015. GIS-skikt med naturvärdesobjekt har upprättats och finns hos Calluna AB och kan levereras till Stockholms stad. Kvalitets-säkring har utförts enligt Callunas rutiner av Jakob Sörensen

Underlag

Calluna har tagit del av observationer av arter inrapporterade till Artportalen från 2000 till 2015. Inga rödlistade arter eller naturvårdsarter fanns registrerade i inventeringsområdet.

Calluna har tagit del av kartsiktet Stockholm stads biotopkarta, uppdaterad av Stockholm stad år 2009 (Miljöförvaltningen, 2009) som underlag för att bedöma inventeringsområdets läge i landskapet, samt den analys för habitatnätverk för ädellövskog för att göra bedömning av områdets läge i ädellövskogsnätverket.

Resultat

Området som inventerades är 0,7 hektar stort. Totalt avgränsades ett naturvärdesobjekt på 0,2, lövskog med visst naturvärde. Naturvärdesobjektet ligger på båda sidor om Stinsbacken, se figur 1.

Figur 1 där Inventeringsområdet är avgränsad med gul linje.

Landskapet och angränsande naturvärdesobjekt

Det inventerade området ligger vid Spånga kyrkväg/ Bromstensvägen i Spånga i nordvästra Stockholm. Närområdet kring den inventerade ytan består till stor del av bebyggd och hårdgjord mark med 0-10 % vegetation och med bara cirka 40 meter till Mälarbanans järnvägsspår. Åt norr och öster finns dock gles bebyggelse med 30-50 % vegetation (Miljöförvaltningen, 2009).

Inventeringsområdet utgör tillsammans potentiell livsmiljö (patch) för groddjur enligt Stockholms stads framtagna habitatnätverk för groddjur (Stockholms stad, 2015). Potentiellt lekvatten finns på underlagskartan. Spridningsmöjligheterna är dock små med långa avstånd till andra groddjurs förekomster och kraftiga barriärer. Inga vatten eller fuktmiljöer som kan fungera för lek för groddjur påträffades vid naturvärdesinventeringen.

Området finns inte med bland de områden som pekats ut som livsmiljö (patch) i habitatnätverket för ädellöv. I inventeringsområdet, öster om Stinsbacken finns dock ett par grova askar och även gammal lönn som gör att området bedöms kvala in som åtminstone potentiell livsmiljö i nätverket. Habitatnätverket är svagt utvecklat i närområdet och livsmiljöer som dessa bedöms kunna ha stor betydelse för spridning mellan Mälarstränderna och Bromma och miljöer på Järvafältet.

Området ingår inte i utpekade ekologiskt särskilt betydelsefull områden (ESBO-områden).

Naturvärdesobjekt

Naturvärdesobjekt 1, Blandskog				
Naturvärdesklass	Säkerhet	Inventerare	Naturtyp	Biotop
Visst naturvärde	Säker	Mova Hebert	Skog och träd	Blandskog
Motivering		Naturvårdsarter	Biotopvärde	Artvärde
Lövmiljö. Förekomst av grov tall. Förekomst av gamla/grova träd, bärande buskar och död ved.		Ask (EN)	Visst	Obetydligt*
Beskrivning		Bild		
<p>Tät blandskog. Väster om Stinsbacken med grövre tall, diameter upp till 50 och uppkommande löv: sälg, rönn och lönn. Buskskikt med de ingående trädslagen samt hagtorn, gullregn och järnek. Vintergröna är delvis täckande i fältskiktet men mark med arter som trivs i öppna miljöer förekommer som dagdkåpa och Johannesört. Död ved förekommer sparsamt.</p> <p>Öster om Stinsbacken sluttar området ner mot Bromstensvägen. Trädskiktet domineras av lövträd med förekomst av grov björk och lönn, även ask med diameter på 90 cm förekommer. Ett stort risbo finns i gammal lönn. Död ved förekommer i form av död björk och lönn. Buskskiktet är variationsrikt med nypon och hagtorn.</p>				

Figur 2 Hamlad lönn intill Stinsbacken

*Ask är rödlistad i kategorin starkt hotad (EN) och hänsyn till arten bör tas. Arten är rödlistad på grund av sjukdom och är *inte* en naturvårdsart enligt standard för NVI. (SIS, 2014)

Diskussion

Delar av det klassade (Klass 4) naturvärdeobjektet är av betydelse för habitatnätverket för ädellöv, främst delen öster om Stinsbacken. Om naturvärdesobjektet tas i anspråk vid bebyggelse innebär det en utglesning och negativ påverkan av habitatnätverket, liksom förlust av livsmiljö för rödlistad art (ask). Kompensation för borttagande av ädellöv är möjlig t ex genom att död ved tas tillvara och lämnas i en faunadepå eller annat arrangemang som gynnar biologisk mångfald. Ytterligare studier av habitatnätverket kan ge lämpliga platser för detta. Även skötselåtgärder kan vara lämpliga om det går att finna former så att de sker över tid i miljöer som då kan få ett högre värde.

Ask är rödlistad i kategorin starkt hotad (EN), på grund av askskottssjukan som väsentligt minskat beståndet och som fortfarande påverkar populationsutvecklingen. För att bevara asken och därigenom ett träd som är viktigt för den biologiska mångfalden är rekommendationerna att spara askträd.

Även tallmiljön (väster om Stinsbacken) bör kompenseras då det rör sig om nedtagning av gamla träd, även om inga specifika arter eller naturvärdet i dagsläget är kända. Tallarna kan även tas tillvara och lämnas i en faunadepå eller annat arrangemang för att tillvara ta död ved.

Referenser

- Artportalen (www.artportalen.se): utdrag över rödlistade arter 2000-2015
- ArtDatabanken (2015) Artfaktablad om *Fraxinus excelsior*, ask. ArtDatabanken Artfakta. <http://artfakta.artdatabanken.se/taxon/6437> Hämtad 2015-10-15
- ArtDatabanken (2015) Rödlista 2015.
- SIS SS 199000. Naturvärdesinventering avseende biologisk mångfald (NVI) – genomförande, naturvärdesbedömning och redovisning. Version 2014-05-12.
- SIS SS 199001. Naturvärdesinventering avseende biologisk mångfald (NVI) – Komplement till SS 199000. Version: 2015-09-04.
- Stockholms stad, 2009: Stockholms stads biotop karta
- Stockholms stads, 2015 (under publicering): Kartläggning av ekosystemtjänster i Stockholms stad, habitatnätverk för barrskog
- Stockholms stad, 2015 (under publicering): Kartläggning av ekosystemtjänster i Stockholms stad, habitatnätverk för groddjur.
- Stockholms stads, 2015 (under publicering): Kartläggning av ekosystemtjänster i Stockholms stad, habitatnätverk för ädellöv